

مبانی نوین ارزش‌گذاری پروتئین در تولید شیر

محسن داشن‌مسگران و فرمانه محمدی
گروه علوم دام، دانشگاه فردوسی مشهد
ایمیل نویسنده مسئول: danesh@um.ac.ir

چکیده

در طی سال‌های اخیر پیشرفت‌های چشمگیری در مفاهیم و مبانی استفاده از پروتئین و اسیدهای آمینه در تغذیه گاوها شیری صورت گرفته است. تاکنون اجزا و نقش پروتئین قابل متابولیسم به عنوان تامین کننده اسیدهای آمینه مورد نیاز حیوان به طور چشمگیری تبیین شده است. براساس دانسته‌های موجود نیتروژن و اسیدهای آمینه حاصل از تجزیه پروتئین در شکمبه برای سنتز پروتئین میکروبی به شرط محیا بودن مقادیر کافی کربوهیدرات قابل تخمیر می‌توانند استفاده شوند. بنابراین برای بهینه سازی تولید پروتئین میکروبی استفاده توان نیتروژن قابل تجزیه و کربوهیدرات قابل تخمیر به طور هم وزن و هم زمان توصیه می‌شود. در تمام سامانه‌های نوین ارزش‌گذاری پروتئین برای نشخوارکنندگان، پروتئین قابل متابولیسم وارد شده به روده باریک به عنوان بخش ارزشمند تامین کننده اسیدهای آمینه برای تولید شیر در نظر گرفته می‌شود. در این سامانه‌ها روش‌های متفاوتی برای تخمیر تولید پروتئین میکروبی و پروتئین قابل متابولیسم و تاثیر آن بر پاسخ‌های تولیدی حیوان و تعیین مدل‌های مربوطه می‌باشد. لیزین و متیونین به عنوان اسیدهای آمینه گذاری پروتئین قابل متابولیسم و تاثیر آن بر پاسخ‌های تولیدی حیوان و تعیین مدل‌های مربوطه می‌باشد. در این سامانه‌ها روش‌های متفاوتی برای محدود کننده در تمام سامانه‌های نوین ارزش‌گذاری پروتئین برای گاوها شیری در نظر گرفته می‌شود. بدین لحاظ این دو اسید آمینه در فرم‌های محافظت شده از تجزیه شکمبه ای و به عنوان مکمل برای خواراک گاوها شیرده پر تولید توصیه می‌شود. هرچند که تاثیر اسیدهای آمینه شاخه دار بر بیان ژن‌های مرتبط با تولید بتاکازین نیز از اهمیت ویژه ای برخوردار شده است. بنابراین دستورالعمل‌های تغذیه پروتئین از حالت تامین پروتئین قابل متابولیسم می‌باید به مدل‌های پیچیده تری برآسانس تامین نیازهای اسیدهای آمینه گاوها شیری در تغییر یابد. با استفاده از چنین مدل‌هایی پرورش دهنده‌گان گاوها شیری می‌توانند ضمن کاهش مقدار پروتئین و هزینه خواراک شرایط بهینه به لحاظ پاسخ‌های متابولیکی و سلامت در حیوان را نیز ایجاد نمایند.

واژه‌های کلیدی: پروتئین، اسید آمینه، شیر

نوشتار

واژه پروتئین خام در تغذیه نشخوارکنندگان برآسانس تعیین غلظت نیتروژن خواراک و حاصلضرب آن در شاخص عموماً $6/25$ تعریف می‌شود. این شاخص برفرض وجود ۱۶ درصد نیتروژن در رشته پروتئینی است. پروتئین خام عدتاً از دو بخش پروتئین حقيقی و نیتروژن غیرپروتئینی تشکیل شده است. برخلاف تعریف پروتئین برآسانس علم بیوشیمی که عبارت است از رشته‌های سنتگین وزن که از واحدهای آمینه با اتصال پیوندهای پیتیدی تشکیل شده است، در علم تغذیه دام پروتئین حقيقی تفاصل بین پروتئین خام از معادل پروتئین نیتروژن غیرپروتئینی است. برآسانس اطلاعات موجود نیتروژن غیرپروتئینی شامل نیتروژن محلول در حلal اسیدی ضعیف می‌باشد. این بخش عدتاً از آمونیاک، اوره، نیتریت، نیترات، برخی از آلکالوئیدها، اسیدهای اسیدهای آمینه با کد ژنتیکی و اسیدهای آمینه با کد ژنتیکی که فرصت حضور در رشته پروتئینی را نداشته اند و احتمالاً برخی از پیتیدهای کوتاه زنجیر تشکیل شده است. شواب و برودریک (۲۰۱۷) اطلاعات مربوط به صداسال نتایج منتشر شده در خصوص استفاده از پروتئین در نشخوارکنندگان را بررسی نمودند. آنها بیان داشته اند که توجه به غلظت نیتروژن غیرپروتئینی موجود در پروتئین توجهی در نشخوارکنندگان برخوردار است. بدین دلیل که اولاً این منابع مانند اوره می‌توانند هزینه خواراک را کاهش دهند و دوماً این بخش از پروتئین دارای بیشترین تاثیر بر پاسخ‌های متابولیکی و شاخص‌های مرتبط با سلامت حیوان است. شواب و همکاران (۲۰۰۵) چگونگی استفاده از نیتروژن غیرپروتئینی را مورد بررسی جامع قرار دادند، آن‌ها بیان داشتند که برای بیشینه پروتئین میکروبی در داخل شکمبه غلظت ۵ تا ۱۵ میلی مول آمونیاک مورد نیاز است. این غلظت تحت تاثیر غلظت نیتروژن جیره، ماهیت آن و همچنین توازن بین نیتروژن و کربوهیدرات قرار می‌گیرد (حضری و همکاران، ۲۰۰۸؛ عینی و همکاران، ۲۰۰۹). اگر چنانچه توازن مطلوب بین این بخش از نیتروژن موجود در شکمبه و کربوهیدرات محبی نشود، بخشی از نیتروژن در داخل شکمبه غیرقابل استفاده برای تولید پروتئین میکروبی خواهد بود، که از دسترس حیوان خارج خواهد شد. از آن جایی که بهره وری نیتروژن در نشخوارکنندگان به طور کل در دامنه ۲۵ تا ۳۰ درصد نیتروژن مصرف شده روزانه می‌باشد، لذا دفع نیتروژن روزانه از طریق مدفع و ترشحات بدن حیوان به لحاظ سلامت متابولیکی و همچنین از منظر اقتصادی حائز اهمیت می‌باشد. براین اساس در چالش‌های امروزه استفاده از پروتئین علاوه بر توجه به چگونگی هضم، سوخت‌ساز گوارشی و جذب مولکول‌های حامل نیتروژن، مواردی از قبیل رفتارهای مولکولی در دیواره لوله گوارشی و همچنین حیوان میزبان مورد توجه قرار گرفته است (فلیزر و همکاران، ۲۰۱۸). براین اساس در سامانه‌های نوین تغذیه پروتئین عملکرد و سلامت

دستگاه گوارش، به ویژه فعالیت سیستم های حامل مواد مغذی از محتویات لوله گوارشی به خون، پاسخ های التهابی و همچنین سلامت فعالیت کبد مد نظر قرار می گیرد (تولو و همکاران، ۲۰۲۱). بر اساس فرضیات مطرح شده و نتایج حاصل از مطالعات اخیر مصرف نیتروژن در تعذیه گاوهای شیرده، توجه به غلظت اسیدهای آمینه و الگوی ترکیبی آنها برای دستیابی به مناسب ترین تولید، ضمن حفظ سلامت متابولیکی حیوان، نیز مد نظر قرار گرفته است (لین و همکاران، ۲۰۱۸؛ فتحی و همکاران، ۲۰۰۹). براین اساس عنایت ویژه به غلظت اسیدهای آمینه ضروری وارد شده به روده باریک و همچنین اسیدهای آمینه محدود کننده از نکات ضروری در تعذیه پروتئین برای تولید بهینه است (گائو و همکاران، ۲۰۱۷). در طی دو دهه اخیر اسیدهای آمینه متیونین و لیزین به عنوان اولین و دومین اسیدهای آمینه محدود کننده برای تولید بیشینه شیر مطرح شده اند (سوها و همکاران، ۲۰۰۵)، در صورتی که نتایج مطالعات انجام شده در طی چندسال گذشته نشان داد که اسیدهای آمینه شاخه دار به ویژه لوسین در بیان مولکولی سیستم mTORCT که تولید بتاکازئین شیر را تحت تاثیر قرار می دهد، اهمیت شایان توجهی دارد (گوو، ۲۰۱۷؛ خطیبی و همکاران، ۲۰۱۸). براین اساس ضمن توجه به چگونگی فراهمی نیتروژن در داخل شکمبه ایجاد ارتباط کمی و لحظه ای آن با کربوهیدرات (ملک جهانی و همکاران، ۲۰۱۷)، می باید در مدل های نوین تعذیه ای چگونگی فراهمی اسیدهای آمینه نیز مدنظر قرار گیرد. لذا چالش های نوین تعذیه پروتئین برای تولید شیر را می توان به صورت ذیل دسته بندی نمود (سینکلر و همکاران، ۲۰۱۴):

- (۱) آیا برآوردهای سامانه های نوین تعذیه ای برای تامین نیازهای اسید آمینه ای گاوهای شیرده مناسب است؟
- (۲) چگونه می توان منابع خوراکی را بر اساس تاثیر آن ها بر فراهمی اسیدهای آمینه در روده باریک ارزیابی نمود؟
- (۳) تاثیر استرآردی های تعذیه ای به لحاظ اقلام خوراکی و غلظت مواد مغذی بر الگوی اسیدهای آمینه وارد شده به روده باریک چگونه است؟
- (۴) چگونه می توان دفع نیتروژن در گاوهای شیرده را کمینه نمود؟
- (۵) چگونه می توان ارتباط بین کمیت و ماهیت پروتئین خوراک را با شاخص های سلامت متابولیکی حیوان رسم نمود؟

به نظر می رسد که توجه به بازدهی نیتروژن مصرف شده نسبت به تولید پروتئین شیر (دانش مسگران و همکاران، ۲۰۱۳)، رفتارهای فیزیولوژیکی حیوان و همچنین پاسخ های مربوط به سلامت حیوان فصل مشترک در خصوص چالش های مربوطه در سامانه های نوین ارزش گذاری پروتئین برای تولید شیر باشد (پیت و همکاران، ۲۰۲۰؛ اوزاریو و همکاران، ۲۰۱۴). بهینه سازی مصرف پروتئین خام (فلاختن زو و همکاران، ۲۰۱۹؛ پیروزی و همکاران، ۲۰۱۹) در گاوهای شیرده برای حصول به موارد فوق می تواند از طریق موارد ذیل حاصل گردد (آریولا آپلو و همکاران، ۲۰۱۴a,b).

- (۱) کاهش دفع نیتروژن از طریق ادرار
- (۲) بهینه سازی اسیدهای آمینه در محل جذب روده باریک بر مبنای الگوی اسیدهای آمینه، اسیدهای آمینه ضروری و تامین غلظت مناسب اسیدهای آمینه محدود کننده
- (۳) افزایش بهره بری از اسیدهای آمینه جذب شده برای تولید پروتئین شیر
- (۴) کاهش سوخت-ساز بافتی اسیدهای آمینه جذب شده
- (۵) بهبود سلامت متابولیکی و مولکولی دستگاه گوارش و حیوان میزان

در حال حاضر سامانه های نوین ارزش گذاری پروتئین برای تولید شیر در گاوهای شیرده برمبنای چگونگی استفاده از نیتروژن در شکمبه و پروتئین قابل متابولیسم (مجموع پروتئین قابل هضم میکروبی وارد شده به روده باریک و پروتئین خوراک که در شکمبه تجزیه نشده است) شکل گرفته است (پرنده و همکاران، ۲۰۱۵؛ پرنده و همکاران، ۲۰۱۶؛ دانش مسگران و همکاران، ۲۰۱۵). در این سامانه ها اطلاعات مورد نیاز برای تخمین تولید پروتئین میکروبی براساس تجزیه پروتئین و ماده آلی در شکمبه با استفاده از روش های برون تنی همانند CNCPS (ون آمبوش و همکاران، ۲۰۱۵) و یا روش های درون کیسه ای، عمدتاً روش های توسعه یافته در اتحادیه اروپا همانند DVE/OEB/D (وان دورکنکن و همکاران، ۲۰۱۱) یا NorFor (ولن، ۲۰۱۱) تامین می شود.

اگرچه که چارچوب و بدنده اصلی این سامانه ها ظاهرا مشابه یکدیگر می باشد اما براساس مدل هایی که وزن نموده اند دارای تمایزات قابل توجهی می باشد. مهم ترین تفاوت های این سامانه ها عبارتند از:

- (۱) نحوه برآورد تجزیه پروتئین در شکمبه
- (۲) چگونگی تامین انرژی مورد نیاز برای تولید پروتئین میکروبی در شکمبه
- (۳) نحوه محاسبه پروتئین قابل تجزیه موثر در شکمبه
- (۴) نرخ رقت مایع شکمبه و اثربارگاری نرخ خروج شیرابه شکمبه بر فعالیت های هضمی و سوخت-ساز نیتروژن در شکمبه
- (۵) تاثیر دینامیک شکمبه بر فعالیت های میکروبی و نرخ تخمیر در شکمبه
- (۶) ترکیب اسیدهای آمینه پروتئین تجزیه نشده در شکمبه و چگونگی استفاده آن در روده باریک

- (۷) الگوی اسیدآmine پروتئین میکروبی وارد شده به روده باریک
- (۸) گوارش پذیری اسیدهای آmine با منشا خوارکی و یا میکروبی در روده باریک
- (۹) روش های زیستی و غیرزیستی در خصوص قابلیت هضم اسیدهای آmine وارد شده به روده باریک
- (۱۰) ضرایب مربوط به استفاده از اسیدهای آmine جذب شده برای تولید پروتئین شیر

فرضیه پروتئین قابل متابولیسم، که در دهه هشتاد قرن گذشته میلادی شکل گرفت، اگرچه که تحول بنیادین در خصوص تعذیه پروتئین در نشخوارکنندگان را دربر داشت اما همچنان با چالش های جدی به ویژه در خصوص نحوه محاسبه پروتئین میکروبی برخوردار است. در تمام سامانه های مکانیکی و یا شبه دینامیکی موجود، براساس فرض متوازن بودن ماده آلى قبل تخمیر با نیتروژن تجزیه پذیر موثر، از روش های محاسباتی غیر شناور استفاده می شود. به عنوان مثال در سامانه پروتئین قابل متابولیسم بریتانیا پروتئین میکروبی تولید شده در شکمبه براساس حاصلضرب شاخصی در دامنه ۹ تا ۱۱ در انرژی قابل متابولیسم قابل تجزیه (مکارول) محاسبه می گردد. این محاسبه در سامانه پروتئین قابل هضم INRA براساس حاصلضرب عدد ثابت ۱۴۵ در ماده آلى قابل تخمیر (کیلوگرم) انجام می گیرد. در صورتیکه در سامانه NRC تولید پروتئین میکروبی شکمبه نتیجه حاصلضرب عدد ثابت ۱۳۰ در TDN (کیلوگرم) است. این روش محاسباتی حتی در سامانه های شبه دینامیکی نوین مانند DEV/OEB نیز انجام می شود. در این سامانه تولید پروتئین میکروبی به طور ثابت و براساس حاصلضرب عدد ثابت ۱۵۰ در ماده آلى قابل تخمیر شکمبه ای (کیلوگرم) محاسبه می گردد. ضمن اینکه تمام این سامانه ها ناتوان از کاربرد شاخص هم زمانی در محاسبات مربوط به تولید پروتئین میکروبی می باشند (ملک جهانی و همکاران، ۲۰۱۸)، در خصوص نحوه محاسبات نیز قادر به تخمین دقیق در خصوص تولید پروتئین میکروبی شکمبه نمی باشد. برخی از مطالعات اخیر بیانگر تاثیر عوامل مختلف بر تولید پروتئین میکروبی (فرامرزی و همکاران، ۲۰۱۹) و الگوی اسیدهای آmine موجود در آن است (تانگ و همکاران، ۲۰۱۸). نویسندهای مذبور نشان دادند که جمعیت میکروبی شکمبه و الگوی اسیدهای آmine آن ها در گاوها پر تولید و کم تولید تنها به میزان ۲۰ درصد تطابق پذیر می باشند.

این نتایج نشان می دهد که پروتئین میکروبی وارد شده به روده باریک براساس ترکیب گونه ای و همچنین نسبت اسیدهای آmine می توانند متفاوت باشند، امروزه اهمیت اسیدهای آmine فنیل آلانین، ترئونین، هیستیدین، والین، لوسین و ایزولوسین در تعذیه گاوهای شیری مورد توجه قرار گرفته است (آریولا آپلو و همکاران، ۲۰۱۴C، دونگ و همکاران، ۲۰۱۸)، اهمیت پروتئین میکروبی وارد شده بر روده باریک برای تامین این اسیدهای آmine مورد توجه متخصصین تعذیه گاوهای شیری است. عمدترین عامل تاثیرگذار بر این اهمیت الگوی اسیدهای آmine موجود در پروتئین میکروبی نسبت به پروتئین شیر و همچنین غلظت مناسب اسیدهای آmine محدود کننده در آن است. لذا نحوه برآورد دقیق این بخش از پروتئین قابل متابولیسم به لحاظ برآورد دقیق تولید پروتئین شیر حائز اهمیت است، هرچند که سامانه های نوین قادر به تخمین دقیق آن نمی باشند. بخش دیگری از پروتئین قابل متابولیسم، که توسط پروتئین با منشا خوارکی تامین می شود، نیز در برآورد اسیدهای آmine مورد نیاز حیوان اهمیت شایان توجیه دارد. در سامانه های موجود این بخش از پروتئین قابل متابولیسم از تفاضل بین مجموع پروتئین مصرفی روزانه از پروتئین تجزیه شده در شکمبه برآورد می شود. از آنجایی که فعالیت شکمبه کاملا دینامیکی و تحت تاثیر عوامل مختلفی مانند مصرف روزانه خوارک، غلظت الیاف، غلظت املاح، فشار اسمزی شکمبه و سطح تولید حیوان قرار می گیرد، لذا پروتئین عبوری از شکمبه نیز منحصر اتحاد تاثیر غلظت پروتئین مصرف شده و ماهیت آن به لحاظ پتانسیل تجزیه پذیری نمی باشد. به عبارتی دیگر مقدار پروتئین عبوری در دو گاو شیرده با تولید روزانه ۲۰ و یا ۴۰ کیلوگرم شیر کاملا متفاوت بوده و تحت تاثیر عمدتا سطح تولید حیوان (Animal Production Level) می باشد. نتایج برخی از مطالعات اخیر نشان می دهد که پروتئین عبوری با منشا خوارکی متفاوت از قابلیت هضم یکسانی در روده باریک برخوردار نیستند (تلقی زاده و همکاران، ۲۰۰۵؛ دانش مسگران و استرن، ۲۰۰۵؛ جهانی و همکاران، ۲۰۱۵). تمام این تفاوت ها از منظر محاسبه پروتئین عبوری و گوارش پذیری آن در روده باریک (دهقان بنادکی و همکاران، ۲۰۱۱)، شرایط سلامت متابولیکی و تولیدی حیوان را تحت تاثیر قرار می دهد. امروزه التهاب در گاوهای شیرده به عنوان مهم ترین عامل تاثیرگذار بر سلامت و تداوم تولید شیر در نظر گرفته می شود (فلیزر و همکاران، ۲۰۱۸). تاثیر پروتئین بر بروز التهابهای غیرسیستماتیک اخیرا مورد توجه متخصصین تعذیه گاوهای شیری قرار گرفته است. تخمیر پروتئین در دستگاه گوارش به لحاظ تولید آمين های بیوژنیک، فنول، تیول، ایندول، مولکول های گوگرد دار و اسیدهای چرب شاخه دار و تاثیر این ترکیبات بر بروز التهاب در گاوهای شیرده مدنظر است. پتانسیل پروتئین برای تولید این ترکیبات تحت تاثیر میزان مصرف روزانه آنها و ماهیت مولکولی پروتئین است. لذا عدم تخمیر ثانیه و گوارش پذیری آن موجب ورود مقداری متفاوت پروتئین به روده بزرگ می شود که نتیجه آن تخمیر ثانیه و تولید مولکول های نام برده است. براساس موارد فوق اهمیت برآورد دقیق پروتئین قابل متابولیسم، ترکیب اسیدهای آmine، مقادیر اسیدهای آmine ضروری و همچنین اسیدهای آmine محدود کننده قابل تامیل است. در این خصوص نسبت ایده آل بین اسیدهای آmine نیز مطرح و مورد بحث قرار گرفته است، گائو و همکاران (۲۰۱۷) اهمیت برخی از اسیدهای آmine را در تولید بتاکازین شیر در سلول های پستانی مطرح کردند. براساس مکانیسم کمپلکس اول ریامایسین (mTORC1) اظهار داشتند که نسبت هیستیدین به لیزین به بتاکازین به لوسین برای بهینه تولید بتاکازین شیر باید به صورت ۵ به ۶ به ۱ باشد. از آنجایی که سامانه های نوین قادر به برآورد دقیق

این نسبت‌ها نیستند لذا برای اطمینان از تامین اسیدهای آمینه محدود کننده از روش‌های مصرف روزانه اسیدهای آمینه محافظت شده در مقابل تجزیه میکروبی شکمبه به ویژه در گاوهای پر تولید استفاده می‌شود (اوژوریو و همکاران، ۲۰۱۳، ۲۰۱۴). متیونین و لیزین عمده ترین اسیدهای آمینه ای هستند که در حال حاضر به عنوان اسیدهای آمینه پوشش دار در تعذیه گاوهای شیرده استفاده می‌شوند. نتایج به دست آمده از مصرف این اسیدهای آمینه نشان داد که علاوه بر بهبود در تولید پروتئین شیر (تولد و همکاران، ۲۰۲۱)، شاخص‌های مربوط به اینمنی و استرس‌های اکسیداتیو در حیوان را نیز بهبود می‌دهند (بروزنان و همکاران، ۲۰۰۷؛ متایر و همکاران، ۲۰۰۸؛ بتیستل و همکاران، ۲۰۱۸). اگرچه که تاثیر این اسیدهای آمینه پوشش دار بر تولید شیر در بخشی از مطالعات انجام شده مشاهده نشد (سوکا و همکاران، ۲۰۰۵؛ اورت وی، ۲۰۰۹؛ اوژاریو، ۲۰۱۳). احتمالاً تفاوت در نتایج آزمایشات مختلف در خصوص اسیدهای آمینه محدود کننده پوشش دار به ویژه متیونین تحت تاثیر خوارک پایه، شرایط مدیریتی گله، شرایط تولید حیوان و منطقه جغرافیایی است (تولد و همکاران، ۲۰۲۰). نویسنده‌گان مزبور در مطالعه‌ای از ۴۷۰ راس گاو شیری هشتادیان در دو داشتگان کورنل و ویسکانزین استفاده کردند. آن‌ها از متیونین پوشش دار در دوره انتقال به صورت جزیی از خوارک روزانه استفاده کردند. نتایج آنها نشان داد که پاسخ حیوانات نسبت به اسیدآمینه اضافه شده به خوارک کاملاً تحت تاثیر شرایط نگهداری و محل پرورش حیوان قرار می‌گیرد.

این نتایج ضرورت استفاده از شاخص اسیدهای آمینه ایده آل در تعذیه گاوهای شیری را به عنوان یک نیاز تعذیه‌ای مطرح می‌نماید. اگرچه که سامانه‌های نوین امروزه هنوز قادر به ارائه الگوی مناسب برای حل این مشکل نمی‌باشند. لذا همچنان که کمیته علمی NRC مطرح کرده است، اگرچه که نمی‌توان از اطلاعات مربوط به ضرورت اسیدهای آمینه در پروتئین قابل متابولیسم استفاده نمود (شوآپ و برودریک، ۲۰۱۷)، اما متخصصین تعذیه گاوهای شیری می‌باید همواره نسبت ایده آل اسیدهای آمینه به ویژه متیونین، لیزین، آرژین، سیستین، هیستیدین، لوسین و ایزولوسین را مدنظر قرار دهند.

در خاتمه می‌توان چنین جمع بندی نمود اگرچه که در طی سالیان اخیر پیشرفت‌های قابل ملاحظه‌ای در ارزش گذاری پروتئین خوارک برای تولید پروتئین شیر به وجود آمده است (فتحی و همکاران، ۲۰۰۷) اما هنوز چالش‌های تاثیرگذار در مدل‌های مربوط به تعیین نیازهای حیوان و تامین آن‌ها از طریق پروتئین خوارک وجود دارد. مدل‌های موجود عمدتاً براساس پروتئین قابل متابولیسم شکل گرفته است، بنابراین حفره‌های مربوط به چگونگی تامین اسیدهای آمینه به منظور رفع نیازهای حیوان همچنان وجود دارد. از سوی دیگر توجه به کاهش هزینه‌ها و بهبود بهره‌وری از پروتئین خوارک برای تولید پروتئین شیر به عنوان یک ضرورت تعذیه‌ای پیش روی متخصصین تعذیه گاوهای شیری است. بنابراین در سامانه‌های نوین بايستی موادر ذیل در اقلام خوارکی مورد استفاده در جیره گاوهای شیرده مورد توجه قرار می‌گیرد:

- (۱) غلظت نیتروژن غیرپروتئینی و نسبت آن به پروتئین خام خوارک
- (۲) توازن بین پروتئین قابل تجزیه شکمبه‌ای و پروتئین عبوری قابل هضم در روده باریک
- (۳) سوخت‌ساز پروتئین در شکمبه و عوامل تاثیرگذار بر نرخ لحظه‌ای آن
- (۴) ارتباط بین ضریب بازدهی نیتروژن با پروتئین میکروبی در داخل شکمبه
- (۵) نحوه کاربرد شاخص همزمانی
- (۶) ارتباط بین بازدهی انرژی در شکمبه و سوخت‌ساز نیتروژن
- (۷) بازدهی تولید پروتئین میکروبی
- (۸) هضم پس از شکمبه‌ای پروتئین (هضم در روده باریک در مقابل تخمیر در روده بزرگ)
- (۹) غلظت و الگوی اسیدهای آمینه ضروری وارد شده به روده باریک و چگونگی ضریب استفاده از آن‌ها در حیوان میزان
- (۱۰) نرخ تخمیر پروتئین در روده بزرگ و تاثیر آن بر بروز التهاب و نارسایی‌های گوارشی
- (۱۱) غلظت و نسبت اسیدهای آمینه محدود کننده

منابع:

- Arriola Apelo, S. I., A. L. Bell, K. Estes, J. Ropelewski, M. J. de Veth, and M. D. Hanigan. 2014a. Effects of reduced dietary protein and supplemental rumen-protected essential amino acids on the nitrogen efficiency of dairy cows. *J. Dairy Sci.* 97:5688–5699.
- Arriola Apelo, S. I., J. R. Knapp, and M. D. Hanigan. 2014b. Invited review: Current representation and future trends of predicting amino acid utilization in the lactating dairy cow. *J. Dairy Sci.* 97:4000–4017.
- Arriola Apelo, S. I., L. M. Singer, X. Y. Lin, M. L. McGilliard, N. R. St-Pierre, and M. D. Hanigan. 2014c. Isoleucine, leucine, methionine, and threonine effects on mammalian target of rapamycin signaling in mammary tissue. *J. Dairy Sci.* 97:1047–1056.

- Batistel, F., J. M. Arroyo, C. I. M. Garces, E. Trevisi, C. Parys, M. A. Ballou, F. C. Cardoso, and J. J. Loor. 2018. Ethyl-cellulose rumen-protected methionine alleviates inflammation and oxidative stress and improves neutrophil function during the periparturient period and early lactation in Holstein dairy cows. *J. Dairy Sci.* 101:480–490.
- Brosnan, J. T., M. E. Brosnan, R. F. P. Bertolo, and J. A. Brunton. 2007. Methionine: A metabolically unique amino acid. *Livest. Sci.* 112:2–7.
- Danesh Mesgaran, M. and M. D. Stern. 2005. Ruminal and post-ruminal protein disappearance of various feeds originating from Iranian plats varieties determined by the in situ mobile bag technique and alternative methods. *Anim Feed Sci Technol.* 18:31–46.
- Danesh Mesgaran, M. J. R. Jafari, and S. Danesh Mesgaran. 2013. Milk production, milk fatty acid composition, and blood biochemical parameters of Holstein dairy cows fed whole or ground flaxseed instead of extruded soybeans in the first. *Iran J Vet Res.* 13:340, 203-209.
- Danesh Mesgaran, M. P. Kheirandish, E. Parand, and A. R. Vakili. 2015. Using DVE/OEB System to Predict Protein Value of Soybean Meal, Yasmino Max® and Fishmeal for Ruminants. The 16 th AAAP Congeress.
- Dehghan-Banadaky, M. H. Amanlo, A. Nikkhah, and M. Danesh-Mesgaran. 2011. Rumen and post-abomasal disappearance in lactating cows of amino acids and other components of barley grain treated with sodium hydroxide, formaldehyde or urea. *Anim Feed Sci Tech.* 142:3-4, 306-316.
- Dong, X., Z. Zhou, B. Saremi, A. Helmbrecht, Z. Wang, and J. J. Loor. 2018. Varying the ratio of Lys:Met while maintaining the ratios of Thr:Phe, Lys:Thr, Lys:His, and Lys:Val alters mammary cellular metabolites, mammalian target of rapamycin signaling, and gene transcription. *J. Dairy Sci.* 101:1708–1718.
- Eyni, B. M. Danesh Mesgaran, A. R. Vakili, and R. Valizadeh. 2018 a. In vitro yield of microbial-n from fermentation of glucogenic and lipogenic diets provided by different sources of rumen degradable amino acids. *Vet. Sci. Technol* 8:4-10.
- Eyni, B. M. Danesh Mesgaran, A. R. Vakili, and R. Valizadeh. 2018b. Effect of varying sources of energy and protein in glucogenic and lipogenic dairy diets on in vitro rumen microbial nitrogen yield and duodenal utilizable crude protein. *Transylvanian Review* 26:28.
- Falahatizow, J. M. Danesh Mesgaran, A. R. Vakili, A. M. Tahmasbi, and M. R. Nazari. 2018. The estimation of ruminal protein degradation parameters of various feeds using in vitro modified gas production technique. *Iran J Vet Res.* 16:1, 47.
- Falahatizow, J. M. Danesh Mesgaran, A. R. Vakili, M. Kafi, and M. D. Stern. 2019. In vitro Utilizable Crude Protein at the Duodenum of Dairy Cows of Various Ecotypes of Kochia scoparia Fertilized with Nitrogen. *Iran J Appl Anim Sci.* 9:3, 409-418.
- Faramarzi-Garmroodi, A. M. Danesh Mesgaran, and A. R. Vakili. 2016. In vitro Estimation of Microbial Nitrogen Production and Ruminal Fermentation Responses to Levels and Applying Duration of a Commercial Enzyme Mixture. 6:1, 87-93.
- Fathi Nasri, M. H. M. Danesh Mesgaran, and E. Kebreab. 2009. Past peak lactational performance of Iranian Holstein cows fed raw or roasted whole soybeans. *Can J Anim Sci.* 87:3, 441-447.
- Gu, X., J. M. Orozco, R. A. Saxton, K. J. Condon, G. Y. Liu, P. A. Krawczyk, S. M. Scaria, J. W. Harper, S. P. Gygi, and D. M. Sabatini. 2017. SAMTOR is an S-adenosylmethionine sensor for the mTORC1 pathway. *Science* 358:813–818.
- Jahani, A. H. M. Danesh Mesgaran, R. Valizadeh, and M. H. Nasiri. 2013. Comparison of in vivo with in situ mobile bag and three step enzymatic procedures to evaluate protein disappearance of alfalfa hay and barley grain. *Iran J Vet Res.* 10:328, 260-266.
- Khatibi Shahri, A. M. Danesh Mesgaran, and D. Zahmatkesh. 2018. Rumen fermentation responses to dairy diets differing in protein degradation potential and processed barley grain. *Iran J Appl Anim Sci.* 8:4, 575-582.
- Khatibi Shahri, A. M. Danesh Mesgaran, and D. Zahmatkesh. 2019. Effect of feeding of various types of soybean meal and differently processed barley grain on performance of high producing lactating Holstein dairy cows. *Iran J Appl Anim Sci.* 9:4, 625-633.
- Khezri, A. K. Rezayazdi, M. Danesh Mesgaran, and M. Moradi-Sharbabk. 2007. Effect of different rumen-degradable carbohydrates on rumen fermentation, nitrogen metabolism and lactation performance of Holstein dairy cows. *Asian Australas J Anim Sci.* 22:5, 651-658.
- Lean, I. J., M. B. de Ondarza, C. J. Sniffen, J. E. P. Santos, and K. E. Griswold. 2018. Meta-analysis to predict the effects of metabolizable amino acids on dairy cattle performance. *J. Dairy Sci.* 101:340–364.
- Malekjahani F. M. Danesh Mesgaran , A. Vakili, M. Sadeghi, and P. Yu. 2017. A novel approach to determine synchronization index of lactating dairy cow diets with minimal sensitivity to random variations. *Anim. Feed Sci. Technol.* 225, 143-156.
- Métayer, S., I. A. Seiliez, A. Collin, S. Duchêne, Y. Mercier, P. A. Geraert, and S. Tesseraud. 2008. Mechanisms through which sulfur amino acids control protein metabolism and oxidative status. *J. Nutr. Biochem.* 19:207–215.
- Nasiri, M. H. F. M. Danesh Mesgaran, A. Nikkhah, R. Valizadeh, and E. Kebreab. 2007. Effect of raw or roasted whole soybeans on early lactational performance and ruminal and blood metabolites in Iranian cows. *J Agric Sci.* 145:5, 529-537.

- Ordway, R. S., S. E. Boucher, N. L. Whitehouse, C. G. Schwab, and B. K. Sloan. 2009. Effects of providing two forms of supplemental methionine to periparturient Holstein dairy cows on feed intake and lactational performance. *J. Dairy Sci.* 92:5154–5166.
- Osorio, J. S. P. Ji, J. K. Drackley, D. Luchini, and J. J. Loor. 2013. Supplemental Smartamine M or MetaSmart during the transition period benefits postpartal cow performance and blood neutrophil function. *J. Dairy Sci.* 96:6248–6263
- Osorio, J. S., E. Trevisi, P. Ji, J. K. Drackley, D. Luchini, G. Bertoni, and J. J. Loor. 2014. Biomarkers of inflammation, metabolism, and oxidative stress in blood, liver, and milk reveal a better immunometabolic status in peripartal cows supplemented with Smartamine M or MetaSmart. *J. Dairy Sci.* 97:7437–7450.
- Parand, E. A. R. Vakili, M. Danesh Mesgaran, G. Duinkerken, and P. Yu. 2015. Truly Absorbed Microbial Protein Synthesis, Rumen Bypass Protein, Endogenous Protein, and Total Metabolizable Protein from Starchy and Protein-Rich Raw Materials: Model Comparison and Predictions. *J. Agric. Food Chem.* 63:6518–6524.
- Parand, E. S. A. R. Vakili, and M. Danesh Mesgaran. 2016. Rumen degradability and model prediction of nutrient supply to ruminants from different processed soybean meals. *Iran J Appl Anim Sci.* 6:2, 277-284.
- Pate, R. T., D. Luchini, M. R. Murphy, and F. C. Cardoso1. 2020. Effects of rumen-protected methionine on lactation performance and physiological variables during a heat stress challenge in lactating Holstein cows. *J. Dairy Sci.* 103:2800–2813.
- Pirzadeh Naeiny, A. M. Danesh Mesgaran, A. R. Vakili, and H. Ebrahimi. 2019. Milk Production and Composition, and Intake of Holstein Lactating Cows Fed Diets with Partial Substitution of Soybean Meal with Flaked Field Pea. *Iran J Appl Anim Sci.* 9:1, 45-50.
- Plaizier, J. C. M. DaneshMesgaran, H. Derakhshani, H. Golder, E. Khafipour, J.L. Kleen, I. Lean, J. Loor, G. Penner, and Q. Zebeli. 2018. Review: enhancing gastrointestinal health in dairy cows. *Animal.* 12:399–418.
- Schwab, C. G. and Broderick, G. A. 2017. A 100-Year Review: Protein and amino acid nutrition in dairy cows. *J. Dairy Sci.* 100:10094–10112.
- Sinclair, K. D., P. C. Garnsworthy, G. E. Mann, and L. A. Sinclair. 2014. Reducing dietary protein in dairy cow diets: implications for nitrogen utilization, milk production, welfare and fertility. *Animal.* 8:262–274.
- Socha, M. T., D. E. Putnam, B. D. Garthwaite, N. L. Whitehouse, N. A. Kierstead, C. G. Schwab, G. A. Ducharme, and J. C. Robert. 2005. Improving intestinal amino acid supply of pre- and postpartum dairy cows with rumen-protected methionine and lysine. *J. Dairy Sci.* 88:1113–1126.
- Taghizadeh, A. M. Danesh Mesgaran, R. Valizadeh, and F. Eftekhar Shahroodi, F. Stanford. 2005. Digestion of feed amino acids in the rumen and intestine of steers measured using a mobile nylon bag technique. *J. Dairy Sci.*, 88:1807-1814.
- Toledo, M. Z. M. L. Stangaferro, R. S. Gennari, R. V. Barletta, M. M. Perez, R. Wijma, E. M. Sitko, G. Granados, M. Masello, M. E. Amburgh, D. Luchini, J. O. Giordano, R. D. Shaver, and M. C. Wiltbank. 2020. Effects of feeding rumen-protected methionine pre- and postpartum in multiparous Holstein cows: Lactation performance and plasma amino acid concentrations. *J. Dairy Sci.* 104.
- Toledo, M. Z., M. L. Stangaferro, R. S. Gennari, R. V. Barletta, M. M. Perez, R. Wijma, E. M. Sitko, G. Granados, M. Masello, M. E. Van Amburgh, D. Luchini, J. O. Giordano, R. D. Shaver, and M. C. Wiltbank. 2021. Effects of feeding rumen-protected methionine pre- and postpartum in multiparous Holstein cows: Lactation performance and plasma amino acid concentrations. *J. Dairy Sci.* 104:7583–7603.
- Van Amburgh, M. E. E. A. Collao-Saenz, R. J. Higgs, D. A. Ross E. B. Recktenwald, E. Raffrenato, L. E. Chase, T. R. Overton, J. K. Mills, A. Foskolos. 2015. The Cornell Net Carbohydrate and Protein System: Updates to the model and evaluation of version 6.5. *J. Dairy Sci.* 98:6361-6380.
- Van Duinkerken, G. M. Blok, A. Bannink, J. Cone, J. Dijkstra, A. Van Vuuren, and S. Tamminga. 2011. Update of the Dutch protein evaluation system for ruminants: the DVE/OEB2010 system. *J. Agric. Sci.* 149:351–367.
- Volden, H. (ed). 2011. NorFor - The Nordic feed evaluation system. European Association for Animal Production Book 130. Wageningen Academic Publishers.

Modern protein evaluation for milk production

M Danesh Mesgaran and F Mohammadi

Dept. animal science, faculty of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran

* Corresponding Author's Email: danesh@um.ac.ir

Abstract

During last decades, significant progress has been made in understanding the protein and amino acid (AA) nutrition of dairy cows. The component and role of metabolizable protein (MP) appears to be understood, as is the carrier of amino acids (AA) for host animal. It has been shown that ammonia and AA which are released from feed protein degradation in the rumen used for bacterial protein synthesis, while there should be enough amount of carbohydrates. Therefore, adequate rumen nitrogen level together with rumen fermentable carbohydrates may optimize microbial protein synthesis. This evident is the main hypothesis to develop the modern feed protein evaluation for dairy cows. All new systems accept that MP flowing to the small intestine is a high-quality protein for dairy cows because of apparent high digestibility and good AA composition. These systems use different methods to quantify rumen outflows of microbial protein and rumen-undegraded feed protein. The methods are now a main challenge among the modern feed evaluation systems used to determine the nutritional value of MP and to develop nutritional models and evaluate their predictive ability. Lysine and methionine have been identified as the first limiting amino acids: recently rumen-protected forms of lysine and methionine are available for ration supplementation. However, the role of branched-chain AA in the expression of B-casein in the cow mammalian cells has been considered. Therefore, guidelines for protein feeding should change from simple MP model to more complex nutrition models that are designed to predict supplies and requirements for rumen nitrogen and intestinally absorbable AA. Such feeding models may help the producers for feeding lower protein diets, while increasing the AA utilization for milk protein synthesis.

Keywords: Protein, amino acid, milk